

Vedlegg til Regionalplan for natur og
klimaomstilling i Rogaland 2026–2050

Handlingsprogram 2026–2030

Vedlegg til Regionalplan for natur og klimaomstilling i Rogaland 2026–2050

Handlingsprogram 2026–2030

Dette er handlingsprogrammet til *Regionalplan for natur og klimaomstilling i Rogaland*. Hensikten med handlingsprogrammet er å gi en oversikt over konkrete handlinger som bør gjennomføres og prioriteres etter planvedtaket.

Fylkeskommunen har ansvar for koordinering og oppdatering av handlingsprogrammet. Handlingsprogrammet inneholder aktiviteter og tiltak for de neste fire årene,

frem mot 2030. Til hvert tiltak er det skissert ansvar og samarbeidsparter, anslått når tiltaket er planlagt å skje, økonomisk ramme og hvilke innsatsområder tiltaket treffer.

Fylkeskommunen skal årlig vurdere behovet for å justere handlingsprogrammet.

Handlingsprogrammet består av to deler. Den første delen inneholder felles tiltak for rogalandssamfunnet, mens del to inneholder interne tiltak for fylkeskommunen.

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

1. Natur- og klimaomstillingsnettverk for kommunene
2. Stimulere til industriell symbiose
3. Videreutvikle areal- og naturregnskap for Rogaland
4. Indikatorutvikling i Rogaland i tall
5. Etablere klimadashbord
6. EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning
7. Klimasårbarhetsanalyse for Rogaland
8. Regional kartlegging av energiinfrastruktur for tungtransport og sjøfart
9. Utslippsreduksjoner i transportsektoren
10. Styrke leveområdene for vipa i Rogaland

INTERNE TILTAK

Felles tiltak for Rogaland

De følgende ti tiltakene er prioriterte aktiviteter for Rogaland i perioden frem mot 2030. Det er særlig tatt fatt i behovet for å etablere bedre kunnskapsgrunnlag om natur og arealbruk. Behovet for formidling av ny og oppdatert kunnskap ligger til grunn for alle tiltakene.

Tiltakene er:

1. Natur- og klimaomstillingsnettverk i kommunene
2. Stimulere til industriell symbiose (sirkulær økonomi)
3. Videreutvikle areal- og naturregnskap for Rogaland
4. Indikatorutvikling i Rogaland i tall
5. Etablere klimadashbord for Rogaland
6. EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning
7. Klimasårbarhetsanalyse for Rogaland
8. Regional kartlegging av energiinfrastruktur for tungtransport og sjøfart
9. Utslippsreduksjoner i transportsektoren
10. Styrke leveområdene for vipa i Rogaland

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

1. Natur- og klimaomstillingsnettverk for kommunene

2. Stimulere til industriell symbiose

3. Videreutvikle areal- og naturregnskap for Rogaland

4. Indikatorutvikling i Rogaland i tall

5. Etablere klimadashbord

6. EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning

7. Klimasårbarhetsanalyse for Rogaland

8. Regional kartlegging av energi-infrastruktur for tungtransport og sjøfart

9. Utslippsreduksjoner i transportsektoren

10. Styrke leveområdene for vipa i Rogaland

INTERNE TILTAK

TILTAK 1:

Natur- og klimaomstillingsnettverk for kommunene

Hovedansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder
Rogaland fylkeskommune, Statsforvalteren i Rogaland I samarbeid med: Kommuner	2026 - 2030	Pågående (skal styrkes)	Administrative ressurser + midler avsatt til gjennomføring av planen	 Mobilisere for omstilling På vei mot lavutslipp Trygt og klimatilpasset Naturvennlig Energismart

Beskrivelse

Statlige planretningslinjer for klima og energi anbefaler at fylkeskommunen og statsforvalteren tar initiativ til samarbeid og læring om klimaomstilling og energibruk for kommunene. Det anbefales derfor at det tilrettelegges for et faglig nettverk om natur og klima for administrativt ansatte i kommunene.

Hensikten med nettverket er:

- Koordinert og systematisk veiledning, og kompetansehevende aktiviteter basert på kommunenes behov.
- Skape helhet i arbeidet med natur og klimaomstilling.
- Økt dialog, faglig fellesskap, læring, erfaringsutveksling og samarbeid mellom kommunene.
- Sikre deltakelse og nytte for særlig små og mellomstore kommuner.
- Kartlegge muligheten for å løse oppgaver i interkommunale samarbeid og/eller prosjekter.

Natur- og klimaomstillingsnettverket skal også utvikles som en praktisk verktøykasse for kommunene, med faglig støtte til planvask, naturkartlegging, bruk av areal- og naturregnskap, klimabudsjett, klimatilpasning og vurdering av natur- og klimahensyn i plansaker. Små og mellomstore kommuner skal prioriteres særskilt. Det skal gjennomføres en forventningsavklaring med kommunene om innretning, omfang og prioriteringer innenfor vedtatte økonomiske rammer.

Den praktiske innrettingen av nettverket avklares sammen med kommunene. I tillegg skal nettverksarbeidet ses i sammenheng med den nasjonale utredningen om regionale oppgaveavlastende team i fylkeskommunen. Det tas hensyn til eksisterende nettverk i fylket innen vann, klima, natur og klimatilpasning.

Kobling til andre planer/strategier: Følge opp regionale planer på tvers, og utnytte synergier mellom dem.

Kritisk suksessfaktor: Deltakelse fra kommunene, kapasitet på regionalt nivå.

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

1. Natur- og klimaomstillingsnettverk for kommunene

► 2. Stimulere til industriell symbiose

3. Videreutvikle areal- og naturregnskap for Rogaland

4. Indikatorutvikling i Rogaland i tall

5. Etablere klimadashbord

6. EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning

7. Klimasårbarhetsanalyse for Rogaland

8. Regional kartlegging av energiinfrastruktur for tungtransport og sjøfart

9. Utslippsreduksjoner i transportsektoren

10. Styrke leveområdene for vipa i Rogaland

INTERNE TILTAK

TILTAK 2:

Stimulere til industriell symbiose (sirkulær økonomi)

Hovedansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder
Rogaland fylkeskommune	2026-2030	Pågående	Administrative ressurser	 Mobilisere for omstilling På vei mot lavutslipp Energismart
I samarbeid med: Nasjonalt samarbeid i regi av KS (Missionsatsingen)				
I samarbeid med relevante departementer gjennom Regionveksttalen				

Beskrivelse

Innhente og dele kunnskap om planlegging for sirkulære løsninger, blant annet gjennom aktiv deltakelse i den nasjonale Mission-satsingen, og gjennom samarbeid med Innovasjon Norge Rogaland.

Tiltaket inkluderer også å bruke virkemiddelapparatet til å støtte prosjekter som fremmer industriell symbiose. Blant annet gjennom Regionveksttalen å bidra til å redusere regulatoriske, organisatoriske og økonomiske barrierer for industriell symbiose.

Kobling til andre planer/strategier:

Regionalplan for grønn industri, Regionveksttalen og Nasjonalt samarbeid i regi av KS.

Kritisk suksessfaktor:

Ressurser og kapasitet til å følge opp satsingen, og at innspill som fasiliteres gjennom Regionveksttalen følges opp av staten.

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

1. Natur- og klimaomstillingsnettverk for kommunene
2. Stimulere til industriell symbiose
- ▶ 3. Videreutvikle areal- og naturregnskap for Rogaland
4. Indikatorutvikling i Rogaland i tall
5. Etablere klimadashbord
6. EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning
7. Klimasårbarhetsanalyse for Rogaland
8. Regional kartlegging av energiinfrastruktur for tungtransport og sjøfart
9. Utslippsreduksjoner i transportsektoren
10. Styrke leveområdene for vipa i Rogaland

INTERNE TILTAK

TILTAK 3:
Videreutvikle areal- og naturregnskap for Rogaland

Hovedansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder		
Rogaland fylkeskommune I samarbeid med: Andre fylkeskommuner, forskningsmiljø og statlige aktører, kommuner	(2024-) 2026-2030	Pågående (skal styrkes)	Administrative ressurser + midler avsatt til gjennomføring av planen	 Mobilisere for omstilling	 På vei mot lavutslipp	 Trygt og klimatilpasset
				 Energismart	 Naturvennlig	
Beskrivelse						

Tiltaket innebærer en videreutvikling av arealregnskapet i Rogaland, og styrking av verktøyet med ny kunnskap, slik at det på sikt også kan brukes som et naturregnskap for fylket. Tiltaket innebærer også erfaringsinnhenting for en mer nøktern arealplanlegging, eksempelvis innen planvask og transformasjon av grå arealer. Hensikten er å skaffe mer kunnskap om hvordan samfunnet kan realisere ny utvikling på en arealeffektiv måte, som er mer bærekraftig og tar godt vare på naturen i Rogaland.

Tiltaket knyttes opp mot tiltak 1 (nettverk) og tiltak 4 (Rogaland i tall). Det er ønskelig å bruke nettverket som en plattform til å dele erfaringer, og en arena for dialog om hvordan samfunnet bedre kan ivareta Rogalandsnaturen. Både arealregnskapet og Rogaland i tall er aktuelle plattformer for synliggjøring av naturkunnskapen.

Rogaland fylkeskommune deltar i et pågående forskningsprosjekt som utvikler ny metodikk for naturdata og arealregnskap for å vise samspillseffekter mellom natur og klima på Vestlandet – NYVEST (2024-2027). Prosjektet er viktig for videreutviklingen av areal- og naturregnskapet, slik at det kan benyttes av kommunene i Rogaland.

Det er aktuelt å innhente informasjon om natur, økosystemer, karbon-rike arealer, transformasjon av grå arealer og restaurerbare arealer.

Kobling til andre planer/strategier: Fylkesplan for regional utvikling, areal og mobilitet (FRAM)

Kritisk suksessfaktor: Ressurser til å kartlegge natur, i tillegg til kapasitet til å «drifte» regnskapene og veilede kommunene i bruken av dem.

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

- 1. Natur- og klimaomstillingsnettverk for kommunene
- 2. Stimulere til industriell symbiose
- 3. Videreutvikle areal- og naturregnskap for Rogaland
- 4. Indikatorutvikling i Rogaland i tall
- 5. Etablere klimadashbord
- 6. EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning
- 7. Klimasårbarhetsanalyse for Rogaland
- 8. Regional kartlegging av energiinfrastruktur for tungtransport og sjøfart
- 9. Utslippsreduksjoner i transportsektoren
- 10. Styrke leveområdene for vipa i Rogaland

INTERNE TILTAK

TILTAK 4:
Indikatorutvikling i Rogaland i tall

Hovedansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder		
Rogaland fylkeskommune I samarbeid med: Statsforvalteren i Rogaland, kommunene	2026-2030	Pågående (styrkes)	Administrative ressurser	 Mobilisere for omstilling	 På vei mot lavutslipp	 Trygt og klimatilpasset
				 Energismart	 Naturvennlig	

Beskrivelse

Rogaland i tall er et nettsted som driftes av fylkeskommunen, hvor det presenteres statistikk om og for kommunene i fylket på ulike tema som er viktige for samfunnsutviklingen i fylket.

Tiltaket inkluderer utvikling og styrking av statistikk for temaene «Areal og natur» og «Energi og klima», i tillegg til utvikling av indikatorer som kan brukes til å evaluere måloppnåelse i regionalplanen.

Klimadashbord (tiltak 5) vil knyttes til Rogaland i tall.

Kobling til andre planer/strategier:
Alle regionale planer i Rogaland.

Kritisk suksessfaktor: Kapasitet

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

1. Natur- og klimaomstillings-nettverk for kommunene
2. Stimulere til industriell symbiose
3. Videreutvikle areal- og naturregnskap for Rogaland
4. Indikatorutvikling i Rogaland i tall

► 5. Etablere klimadashbord

6. EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning
7. Klimasårbarhetsanalyse for Rogaland
8. Regional kartlegging av energi-infrastruktur for tungtransport og sjøfart
9. Utslippsreduksjoner i transportsektoren
10. Styrke leveområdene for vipa i Rogaland

INTERNE TILTAK

TILTAK 5: Etablere klimadashbord for Rogaland

Hovedansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder		
Rogaland fylkeskommune	2026-2027	Nytt	Administrative ressurser	 Mobilisere for omstilling	 På vei mot lavutslipp	 Energismart
I samarbeid med: Sentrale aktører i næringsliv og offentlig sektor som står for betydelige andeler av klimagassutslippene i Rogaland.						
Beskrivelse						

Klimadashbordet skal være et verktøy for å følge historisk og forventet utvikling for direkte klimagassutslipp i Rogaland. Verktøyet skal brukes til å vurdere hvorvidt Rogaland er på vei til å nå vedtatte klimamål, og hvor det eventuelt er behov for å intensivere innsatsen.

Historiske utslipp skal hentes fra offisiell statistikk fra Miljødirektoratet. Estimer for fremtidige utslipp skal oppdateres jevnlig, på bakgrunn av blant annet nasjonale tidslinjer for forventede utslippsreduksjoner, relevante utviklingstrekk og innspill fra sentrale utslippsaktører om deres planer for utslippskutt.

Tiltaket kobles til Rogaland i Tall.

Eksempler fra [Klima Østfold](#) og [Bergen kommune](#).

Kobling til andre planer/strategier: Tiltaket vil gi et bedre kunnskapsgrunnlag til nytte i flere regionale prosesser.

Kritisk suksessfaktor: Forankring hos sentrale utslippsaktører og bransjer, etablering og drift av teknisk løsning.

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

1. Natur- og klimaomstillings-nettverk for kommunene
2. Stimulere til industriell symbiose
3. Videreutvikle areal- og naturregnskap for Rogaland
4. Indikatorutvikling i Rogaland i tall
5. Etablere klimadashbord
- 6. EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning
7. Klimasårbarhetsanalyse for Rogaland
8. Regional kartlegging av energi-infrastruktur for tungtransport og sjøfart
9. Utslippsreduksjoner i transportsektoren
10. Styrke leveområdene for vipa i Rogaland

INTERNE TILTAK

TILTAK 6:
 EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning

Hovedansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder		
Rogaland fylkeskommune I samarbeid med: Kommuner, FoU-miljøer, næringsliv, Statsforvalteren i Rogaland, andre statlige etater, interesse-organisasjoner og andre aktører som er interessert i klimatilpasning	2022-) 2026-2030	Pågående	Administrative ressurser + midler avsatt til gjennomføring av planen	 Mobilisere for omstilling	 Trygt og klimatilpasset	 Naturvennlig

Beskrivelse

Rogaland fylkeskommune har siden 2022 deltatt i EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning. Klimatilpasning er en av fem samfunnsutfordringer (Missions) som Europakommisjonen ønsker konkrete og ambisiøse løsninger på innen 2030. Deltakelsen gir tilgang til et europeisk nettverk, og økt mulighet til å delta i kunnskaps- og samarbeidsprosjekter.

Fylkeskommunen har siden oppstart jobbet strategisk med å knytte kontakter med andre regioner i EU og i Norge, med tanke på å utvikle/delta i EU-prosjekter som følger opp behov som er identifisert i Rogaland.

Kobling til andre planer/strategier: Internasjonal strategi

Kritisk suksessfaktor: Kompetanse på EU-prosjekter, kapasitet til prosjektsøknader og deltakelse, aktive samarbeidspartnere i Rogaland.

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

1. Natur- og klimaomstillings-nettverk for kommunene
2. Stimulere til industriell symbiose
3. Videreutvikle areal- og naturregnskap for Rogaland
4. Indikatorutvikling i Rogaland i tall
5. Etablere klimadashbord
6. EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning
- 7. **Klimasårbarhetsanalyse for Rogaland**
8. Regional kartlegging av energi-infrastruktur for tungtransport og sjøfart
9. Utslippsreduksjoner i transportsektoren
10. Styrke leveområdene for vipa i Rogaland

INTERNE TILTAK

TILTAK 7:
 Klimasårbarhetsanalyse for Rogaland

Hovedansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder		
Rogaland fylkeskommune I samarbeid med: Kommunene, Statsforvalteren i Rogaland, Kartverket, andre statlige etater, FoU-miljøer, museer, m.fl.	2027-2028	Nytt	Administrative ressurser + midler avsatt til gjennomføring av planen	 Mobilisere for omstilling	 Trygt og klimatilpasset	 Naturvennlig
Beskrivelse						

Tiltaket går ut på å lage en klimasårbarhets-analyse for hele fylket, basert på oppdatert kunnskap og metodikk.

I løpet av 2026 publiseres en første versjon av en nasjonal klimasårbarhetsanalyse 2026. Temaene i denne analysen er infrastruktur, helse, naturmiljø, kulturmiljø og mat. Basert på resultatene av den nasjonale analysen, bør det vurderes å utvikle regionale klima-sårbarhetskart. Den regionale analysen bør utvikles med tanke på at kommunene skal

kunne ha nytte av analysen mest mulig direkte inn i sitt arbeid. Det vil derfor være viktig å koble på kommuner i utviklingen av den regionale analysen.

Norsk klimaservicesenter publiserte ny Klima i Norge 2100 i andre halvår i 2025, og det jobbes også med klimafremskrivinger som skal være enklere å bruke. Det er også erfaringer å hente fra andre fylker som jobber med regionale klimasårbarhets-analyser.

Kobling til andre planer/strategier: Analysen vil kunne treffe bredt og derfor ha betydning for, og koblinger til, flere andre regionale planer og prosesser.

Kritisk suksessfaktor: Finansiering + kartkompetanse og kapasitet i fylkes-kommunen og hos Statsforvalteren.

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

1. Natur- og klimaomstillingsnettverk for kommunene
2. Stimulere til industriell symbiose
3. Videreutvikle areal- og naturregnskap for Rogaland
4. Indikatorutvikling i Rogaland i tall
5. Etablere klimadashbord
6. EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning
7. Klimasårbarhetsanalyse for Rogaland
- 8. Regional kartlegging av energiinfrastruktur for tungtransport og sjøfart
9. Utslippsreduksjoner i transportsektoren
10. Styrke leveområdene for vipa i Rogaland

INTERNE TILTAK

TILTAK 8:

Regional kartlegging av energiinfrastruktur for tungtransport og sjøfart

Hovedansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder		
Rogaland fylkeskommune I samarbeid med: Transportnæringen, Statens vegvesen, havner, energileverandører og kommunene	2028	Nytt	Administrative ressurser + midler avsatt til gjennomføring av planen	 Mobilisere for omstilling	 På vei mot lavutslipp	 Energismart
Beskrivelse						
Statlige planretningslinjer for energi og klima sier at kommunene skal sette av tilstrekkelige arealer til hurtigladestasjoner og fyllestasjoner for hydrogen og biodrivstoff for kjøretøy og fartøy. Retningslinjene oppfordrer fylkeskommunene til å vurdere hensiktsmessig plassering av ladeinfrastruktur i et regionalt perspektiv, i dialog med relevante aktører. Rogaland fylkeskommune vil kartlegge behovet for en regional samordning av hvor denne typen drivstoffinfrastruktur bør						
plasseres. Kartleggingen vil koordineres og samordnes opp mot det oppdraget Statens vegvesen har fått om ladeinfrastruktur på riksveiene. Sentrale problemstillinger for en kartlegging vil være behovene til transportører i fylket, omfanget av eventuelle utbyggingsplaner hos aktuelle energileverandører, og i hvilken grad kommunene setter av arealer i sine planer til slik infrastruktur. Hvis kartleggingen avdekker at det er et behov for en tydeligere regional koordinering, kan det på et senere tidspunkt						
startes opp et mer utdypende arbeid med å identifisere arealer i fylket som kan være aktuelle for en slik infrastruktur. Kobling til andre planer/strategier: Fylkesplan for regional utvikling, areal og mobilitet (FRAM) Kritisk suksessfaktor: Samarbeid og vilje blant de ulike aktørene til å dele informasjon om deres vurderinger og planer.						

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

1. Natur- og klimaomstillingsnettverk for kommunene
2. Stimulere til industriell symbiose
3. Videreutvikle areal- og naturregnskap for Rogaland
4. Indikatorutvikling i Rogaland i tall
5. Etablere klimadashbord
6. EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning
7. Klimasårbarhetsanalyse for Rogaland
8. Regional kartlegging av energiinfrastruktur for tungtransport og sjøfart
- 9. Utslippsreduksjoner i transportsektoren
10. Styrke leveområdene for vipa i Rogaland

INTERNE TILTAK

TILTAK 9: Utslippsreduksjoner i transportsektoren

Hovedansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder		
Rogaland fylkeskommune I samarbeid med: Kollektivoperatører og entreprenører	2026-2030	Pågående	Følger av til enhver tid gjeldende budsjett og økonomiplan	 Mobilisere for omstilling	 På vei mot lavutslipp	 Energismart
Beskrivelse						
Fylkeskommunen legger til rette for konkrete utslippsreduksjoner i transportsektoren på flere måter: ■ Drift av kollektivtransport ■ Omlegging til lav- og nullutslippsløsninger i kollektivtransporten ■ Bygging, drift og vedlikehold av gang- og sykkelveger Rammene for arbeidet følger av den til enhver tid gjeldende samferdselsstrategi for Rogaland, handlingsprogram for samferdsel og fylkeskommunens anskaffelsesstrategi.						
De økonomiske rammene for investeringer, drift og vedlikehold fastsettes årlig i behandlingen av fylkeskommunens årsbudsjett og økonomiplan. Offentlige innkjøpere er pålagt å vekte klima- og miljøhensyn i anskaffelser. For å kunne etterleve kravene på en mest mulig kostnadseffektiv måte, er det nødvendig med god oversikt og tilstrekkelig kompetanse. Dette forutsetter blant annet kunnskap om hvilke klima- og miljøtiltak som gir størst effekt, slik at prioriteringene kan rettes dit det er høyest effekt per investert krone. Klima- og miljøtiltak ut over det som kreves						
i lover og forskrifter skal vurderes konkret i lys av behov, kostnader og forventet nytte. Miljøtiltak som gir besparelser i fremtidig drift og vedlikehold, bør innføres der det er mulig. Kobling til andre planer/strategier: Samferdselsstrategi for Rogaland, Handlingsprogram for samferdsel og fylkeskommunens anskaffelsesstrategi Kritisk suksessfaktor: Ressurser og kapasitet.						

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

1. Natur- og klimaomstillingsnettverk for kommunene
2. Stimulere til industriell symbiose
3. Videreutvikle areal- og naturregnskap for Rogaland
4. Indikatorutvikling i Rogaland i tall
5. Etablere klimadashbord
6. EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning
7. Klimasårbarhetsanalyse for Rogaland
8. Regional kartlegging av energiinfrastruktur for tungtransport og sjøfart
9. Utslippsreduksjoner i transportsektoren

► 10. Styrke leveområdene for vipa i Rogaland

INTERNE TILTAK

TILTAK 10: Styrke leveområdene for vipa i Rogaland

Ansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder	
Tiltaket koordineres av Statsforvalteren i Rogaland og Rogaland fylkeskommune. Det er dessuten avgjørende med et bredt samarbeid, hvor også aktuelle kommuner, jordbruket, frivillige, grunneiere og kunnskapsinstitusjoner bidrar i gjennomføringen av tiltaket.	2027-2030 (muliggjør en testperiode over flere vekstsesonger)	Nytt	Administrative ressurser + midler avsatt til gjennomføring av planen	 Mobilisere for omstilling	 Naturvennlig
Beskrivelse					
Målet med tiltaket er å tilrettelegge for flere og bedre hekke- og leveområder for vipa i Rogaland.		Eksempler på aktuelle aktiviteter er utvikling av formidlingsmateriale, dialogmøter og kompetansebyggende aktiviteter. Det er også relevant å se på mulighetene for et styrket samarbeid med kunnskapsinstitusjoner, frivillige og interesseorganisasjoner, for å mobilisere bredere om styrking av vipa i Rogaland.		Basert på resultatene av prosjektet kan det bli aktuelt å anbefale tidsavgrensede pilotprosjekter, med mål om å systematisk teste ut enkeltfaktors betydning for effekten av vipestriper.	
Prosjektet innebærer å legge til rette for økt bruk av vipestriper, eventuelt også andre arealforbedrende tiltak som bidrar til å styrke vipas hekke- og leveområder. Det må i tillegg ses på omfang av predasjon. I oppfølgingen av tiltaket vil effekten av vipestriper og eventuelle andre tiltak evalueres, med sikte på å oppnå bedre effekt for vipa.		Tiltaket kan med fordel ses i sammenheng med eksisterende tilskuddsordning for vipestriper (Regionalt Miljøprogram, §14), og erfaringer med ordningen.			

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

INTERNE TILTAK

- a) Klima- og naturbudsjett og klima- og naturregnskap
- b) Energieffektivisering og utfasing av fossil energi i egne bygg
- c) Årlig statusrapport for oppfølging av regionalplanen
- d) Samkjøre og målrette tilskuddsordninger
- e) Omlegging til nullutslippskjøretøy i egen virksomhet
- f) Klima og miljø som tildelingskriterium eller krav i anskaffelser

Interne tiltak for Rogaland fylkeskommune

Rogaland fylkeskommune har som alle andre aktører i samfunnet behov for å videreføre, styrke eller iverksette nye tiltak, for å bidra til felles måloppnåelse. Her trekkes frem sentrale grep som er valgt for å jobbe systematisk med natur og klimaomstilling.

Denne delen av handlingsprogrammet omfatter tiltak som primært påvirker utslipp, energibruk eller arbeidsmetoder internt i Rogaland fylkeskommune, herunder både fylkesadministrasjonen og de videregående skolene.

Tiltak

- a) Klima- og naturbudsjett og klima- og naturregnskap
- b) Energieffektivisering og utfasing av fossil energi i egne bygg
- c) Årlig statusrapport for oppfølging av regionalplanen
- d) Samkjøre og målrette tilskuddsordninger
- e) Omlegging til nullutslippskjøretøy i egen virksomhet
- f) Klima og miljø som tildelingskriterium eller krav i anskaffelser

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

INTERNE TILTAK

- ▶ a) Klima- og naturbudsjett og klima- og naturregnskap
- b) Energieffektivisering og utfasing av fossil energi i egne bygg
- c) Årlig statusrapport for oppfølging av regionalplanen
- d) Samkjøre og målrette tilskuddsordninger
- e) Omlegging til nullutslippskjøretøy i egen virksomhet
- f) Klima og miljø som tildelingskriterium eller krav i anskaffelser

TILTAK A)

Klima- og naturbudsjett og klima- og naturregnskap

Hovedansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder
Fylkesdirektør	2026-2030	Pågående (styrkes)	Administrative ressurser	 Mobilisere for omstilling På vei mot lavutslipp Energismart Naturvennlig

Beskrivelse

Fylkeskommunen har etablert klimaregnskap og klimabudsjett som et sentralt verktøy for å kartlegge og følge de klimagassutslippene som fylkeskommunen selv har aller mest påvirkning på, gjennom tiltak i egen drift og ulike fylkeskommunale anskaffelser. Dette er et viktig beslutningsgrunnlag for å vurdere ulike utslippsreducerende tiltak, og for å evaluere om fylkeskommunen er på vei til å nå egne utslippsmål.

Neste steg er å utvikle naturregnskap og naturbudsjett for organisasjonen (se tiltak 3 som vil gi grunnlaget for dette).

Tiltaket vil gjøre fylkeskommunen i stand å jobbe mer systematisk og kunnskapsbasert rundt egen påvirkning av areal og natur.

Det etableres en tverrfaglig gruppe for å innlemme klima- og naturhensyn systematisk i organisasjonsarbeid og prioriteringer.

Kritisk suksessfaktor: Deltakelse fra alle tjenestoområder.

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

INTERNE TILTAK

a) Klima- og naturbudsjett og klima- og naturregnskap

► **b) Energieffektivisering og utfasing av fossil energi i egne bygg**

c) Årlig statusrapport for oppfølging av regionalplanen

d) Samkjøre og målrette tilskuddsordninger

e) Omlegging til nullutslippskjøretøy i egen virksomhet

f) Klima og miljø som tildelingskriterium eller krav i anskaffelser

TILTAK B)

Energieffektivisering og utfasing av fossil energi i egne bygg

Hovedansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder
Fylkesdirektør	2026-2030	Pågående	Følger av vedtatt budsjett og økonomiplan	 På vei mot lavutslipp Energismart
Beskrivelse				

Fylkeskommunen jobber fortløpende med ulike prosjekter som bidrar til å redusere behovet for tilført energi til egne bygg, gjennom både lavere energiforbruk og lokal energiproduksjon som for eksempel solceller på tak. Lav energibruk og fremtidsrettede energiløsninger er også viktige momenter både i planlegging av nye fylkeskommunale bygg og rehabilitering av gamle bygg.

Rammene for arbeidet følger av fylkeskommunens eiendomsstrategi og gjeldende budsjetter og økonomiplaner. Fossil energi skal også, i tråd med eiendomsstrategien, fases ut i oppvarming av fylkeskommunale bygg, for eksempel gjennom overgang til fjernvarme eller biogass.

Kritisk suksessfaktor: Ressurser og kapasitet.

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

INTERNE TILTAK

a) Klima- og naturbudsjett og klima- og naturregnskap

b) Energieffektivisering og utfasing av fossil energi i egne bygg

► c) Årlig statusrapport for oppfølging av regionalplanen

d) Samkjøre og målrette tilskuddsordninger

e) Omlegging til nullutslippskjøretøy i egen virksomhet

f) Klima og miljø som tildelings-kriterium eller krav i anskaffelser

TILTAK C)

Årlig statusrapport for oppfølging av regionalplanen

Hovedansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder
Fylkesdirektør	2027-2030	Nytt	Administrative ressurser	 Mobilisere for omstilling På vei mot lavutslipp Energismart Naturvennlig

Beskrivelse

Tiltaket innebærer en årlig oppsummering av oppfølgingen av regionalplanens tematikk, med utgangspunkt i planens mål og tiltak. Årsrapporten skal gi utgangspunkt for dialog om status for fremdrift for administrativ og politisk ledelse i Rogaland fylkeskommune.

Den årlige statusrapporten skal inneholde en oversikt over arealbruksendringer i Rogaland, inkludert tap av natur, karbonrike arealer og matjord, utvikling i planreserven, transformasjon av grå arealer og status for naturrestaurering.

Rapporten vil gi grunnlag for å evaluere endringer i handlingsprogrammet årlig.

Kritisk suksessfaktor: Kapasitet, forankring

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

INTERNE TILTAK

- a) Klima- og naturbudsjett og klima- og naturregnskap
- b) Energieffektivisering og utfasing av fossil energi i egne bygg
- c) Årlig statusrapport for oppfølging av regionalplanen
- ▶ d) Samkjøre og målrette tilskuddsordninger
- e) Omlegging til nullutslippskjøretøy i egen virksomhet
- f) Klima og miljø som tildelings-kriterium eller krav i anskaffelser

TILTAK D)
 Samkjøre og målrette fylkeskommunale tilskuddsordninger

Hovedansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder			
Fylkesdirektør	2026-2030	Pågående	Administrative ressurser	 Mobilisere for omstilling	 På vei mot lavutslipp	 Energismart	 Naturvennlig
Beskrivelse Det jobbes kontinuerlig med målretting av fylkeskommunens tilskuddsordninger slik at de følger opp politiske vedtak og mål gitt i de regionale planene og strategiene. Det tilstrebes at tilskuddsordningene innen ulike tema innrettes slik at de bidrar til flere langsiktige utviklingsmål samtidig, og legger til rette for mulige synergieffekter. Eksempelvis vil næringsrettede tilskuddsordninger kunne prioritere CCS (karbonfangst og -lagring) og industrielle symbioser høyt. Kritisk suksessfaktor: Koordinering							

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

INTERNE TILTAK

a) Klima- og naturbudsjett og klima- og naturregnskap

b) Energieffektivisering og utfasing av fossil energi i egne bygg

c) Årlig statusrapport for oppfølging av regionalplanen

d) Samkjøre og målrette tilskuddsordninger

► e) Omlegging til nullutslippskjøretøy i egen virksomhet

f) Klima og miljø som tildelingskriterium eller krav i anskaffelser

TILTAK E)

Omlegging til nullutslippskjøretøy i egen virksomhet

Hovedansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder
Fylkesdirektør	2026-2030	Pågående	Innenfor eksisterende ramme (eventuelle merkostnader må håndteres i forbindelse med behandling av budsjett og økonomiplan)	 På vei mot lavutslipp Energismart

Beskrivelse

Fylkeskommunen følger opp nasjonal forskrift om utslippskrav til kjøretøy ved offentlig anskaffelse til veitransport. Denne innebærer at alle nye personbiler, varebiler og busser som anskaffes til fylkeskommunen skal være nullutslippskjøretøy. Det er rom for enkelte unntak dersom det for eksempel ikke er praktisk mulig å få tak i nullutslippskjøretøy som dekker det behovet fylkeskommunen har.

I tillegg undersøkes fortløpende muligheten for å velge nullutslippsvarianter når det skal gjøres anskaffelser av lastebiler og anleggsmaskiner.

Oppfølgingen av tiltaket skjer i tråd med fylkeskommunens anskaffelsesstrategi.

Kritisk suksessfaktor: Bevissthet hos innkjøpere og økonomisk handlingsrom til å håndtere eventuelle merkostnader ved innkjøp.

FELLES TILTAK FOR ROGALAND

INTERNE TILTAK

- a) Klima- og naturbudsjett og klima- og naturregnskap
- b) Energieffektivisering og utfasing av fossil energi i egne bygg
- c) Årlig statusrapport for oppfølging av regionalplanen
- d) Samkjøre og målrette tilskuddsordninger
- e) Omlegging til nullutslippskjøretøy i egen virksomhet
- f) **Klima og miljø som tildelingskriterium eller krav i anskaffelser**

TILTAK F)

Klima og miljø som tildelingskriterium eller krav i anskaffelser

Hovedansvar	Varighet	Status	Økonomisk ramme	Innsatsområder			
Fylkesdirektør	2026-2030	Pågående	Administrative ressurser				
				Mobilisere for omstilling	På vei mot lavutslipp	Energismart	Naturvennlig

Beskrivelse

Fylkeskommunen følger opp nasjonal forskrift om at klima og miljø skal vektes med minst 30 prosent i anskaffelser. Det er unntak for anskaffelser der klima- og miljøbelastningen anses som minimal. Fylkeskommunen kan la være å bruke klima og miljø som tildelingskriterium hvis det stilles krav som man vurderer at vil gi bedre klima- og miljøeffekt enn hvis man bruker tildelingskriterium.

Oppfølgingen av tiltaket skjer i tråd med fylkeskommunens anskaffelsesstrategi og vedtak i FT-sak 119/25 Prosjektgjennomføring og anskaffelsesmetodikk i bygg- og anleggsprosjekter.

Kritisk suksessfaktor: Kapasitet og kompetanse

Rogaland fylkeskommune
Postboks 130 sentrum
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Ankerkvartalet
Haakon VII's gate 9
4005 Stavanger

Telefon:
51 51 66 00

E-post:
firmapost@rogfk.no

www.rogfk.no